

Poznaj Józefów!

Edukacyjna gra terenowa

Liczba uczestników: 15 osób podzielonych na 3 grupy (po 5 osób)

Czas trwania gry: ok. 1,5 h

Załączniki:

- mapa Józefowa z zaznaczonymi miejscami
- lista poleceń
- lista pytań
- streszczenie opowiadania I.B. Singera "Starzec"
- arkusze odpowiedzi

Uczestnicy gry dzielą się na trzy drużyny. Każda drużyna otrzymuje zestaw poleceń i pytań, na które musi odpowiedzieć w trakcie gry. Celem gry jest dotarcie do ostatniego punktu oraz udzielenie poprawnych odpowiedzi na pytania na temat historii, tradycji, kultury Józefowa. Wygrywa drużyna, która pierwsza skończy bieg oraz poprawnie odpowie na pytania.

Wszystkie drużyny rozpoczynają bieg na rynku. Ostatnim jego punktem oraz miejscem spotkania wszystkich drużyn jest Miejska Biblioteka Publiczna.

Prowadzący grę może zadać tu pytanie finałowe: W jakim opowiadaniu Izaaka Baszewisa Singera pojawia się Józefów? [zał. nr 4]

Wygrywa drużyna, która odpowie prawidłowo na pytania oraz pierwsza przybędzie do celu.

Grupa I

Pierwsza grupa otrzymuje mapkę, zestaw poleceń, które musi wykonać oraz zestaw pytań, na które musi odpowiedzieć. [zał. nr 1]

Grupa II

Druga grupa otrzymuje mapkę, zestaw poleceń, które musi wykonać oraz zestaw pytań, na które musi odpowiedzieć. [zał. nr 2]

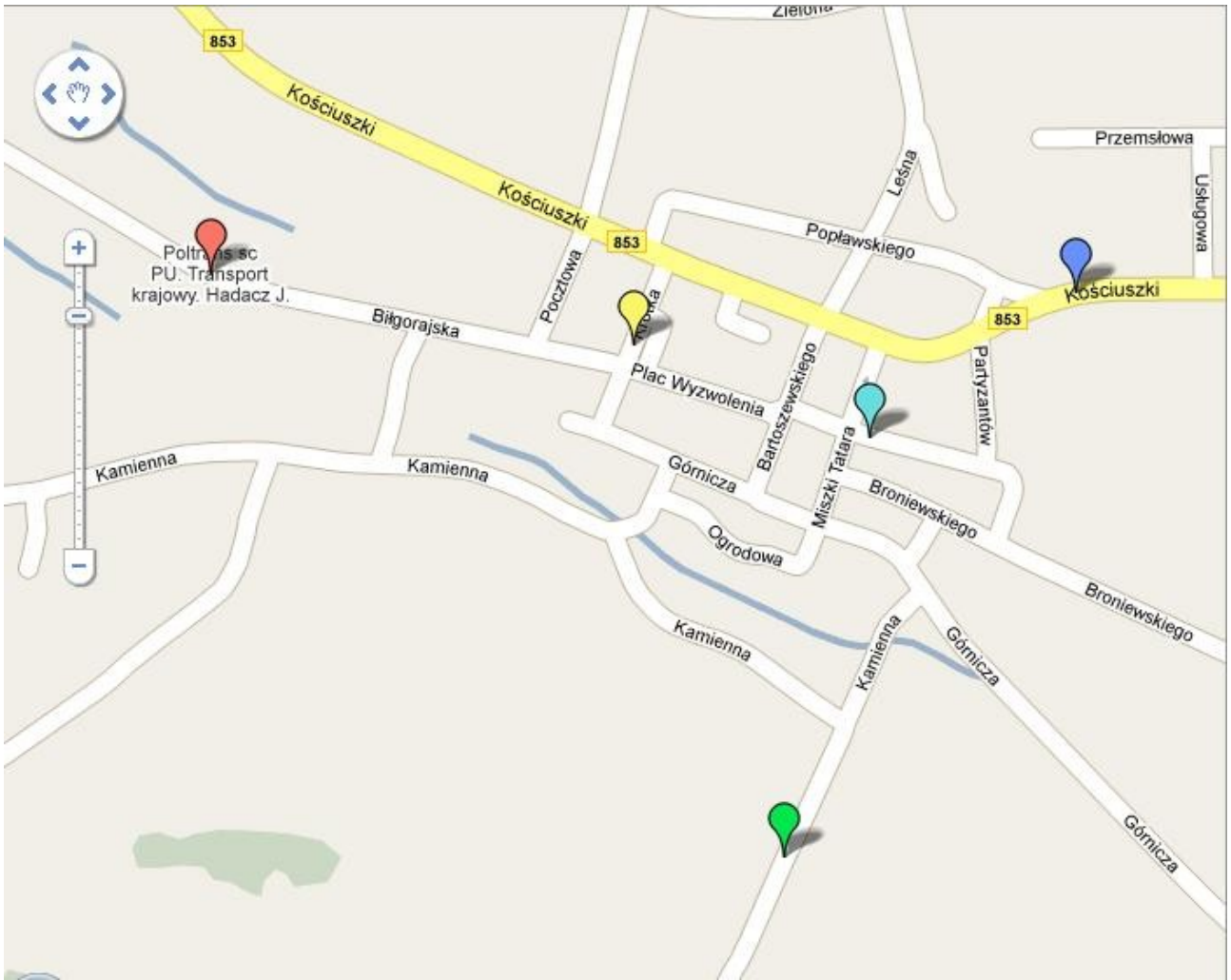
Grupa III

Trzecia grupa otrzymuje mapkę, zestaw poleceń, które musi wykonać oraz zestaw pytań, na które musi odpowiedzieć. [zał. nr 3]

Załącznik nr 1

Grupa Pierwsza! Twoim zadaniem jest wykonać następujące polecenia i porownie odpowiedzieć na poniższe pytania dotyczące Józefowa. Powodzenia!

Lp.	Polecenie	Pytanie	Odpowiedź
1	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem niebieskim .	Następnie odpowiedz na pytanie: jaka data widnieje na zegarze słonecznym, który stoi na placu przy Urzędzie Miasta?	
2	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem zielonym .	Następnie odpowiedz na pytanie: komu dedykowany jest pomnik znajdujący się na skraju kamieniołomów?	
3	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem turkusowym .	Następnie odpowiedz na pytanie: czyje wizerunki znajdują się na słupach przy bramie kościelnej?	
4	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem czerwonym .	Następnie odpowiedz na pytanie: komu dedykowany jest pomnik stojący na rynku?	
5	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem żółtym .	Następnie odpowiedz na pytanie: co się znajdowało w budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej?	

Lp.	Arkusz odpowiedzi
1.	A.D. 2009
2.	Obelisk poświęcony „Miszce Tatarowi” wybudowany w miejscu jego śmierci, na skraju kamieniołomów. Dowódca partyzancki zginął w obronie ludności cywilnej miasta 1 czerwca 1943 roku.
3.	Osiemnastowieczne, rzeźbione w piaskowcu figury św. Dominika i św. Scholastyki znajdujące się na słupach przy bramie kościelnej.
4.	Pomnik wykonany przez Adama Grochowicza poświęcony jest bohaterom powstania styczniowego oraz żołnierzom i cywilom walczącym w obronie ojczyzny w czasie II wojny światowej.
5.	Synagoga wybudowana w latach 70-tych XIX wieku.

Załącznik nr 2

Grupa Druga! Twoim zadaniem jest wykonać następujące polecenia i porownie odpowiedzieć na poniższe pytania dotyczące Józefowa. Powodzenia!

Lp.	Polecenie	Pytanie	Odpowiedź
1	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem czerwonym .	Następnie odpowiedz na pytanie: komu dedykowany jest pomnik stojący na rynku?	
2	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem niebieskim .	Następnie odpowiedz na pytanie: kto widnieje na herbie Józefowa, który możecie zobaczyć na budynku Urzędu Miasta?	
3	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem zielonym .	Następnie odpowiedz na pytanie: komu dedykowany jest pomnik znajdujący się na skraju kamieniołomów?	
4	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem turkusowym .	Następnie odpowiedz na pytanie: czyje wizerunki znajdują się na słupach przy bramie kościelnej?	
5	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem żółtym .	Następnie odpowiedz na pytanie: co się znajdowało w budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej?	

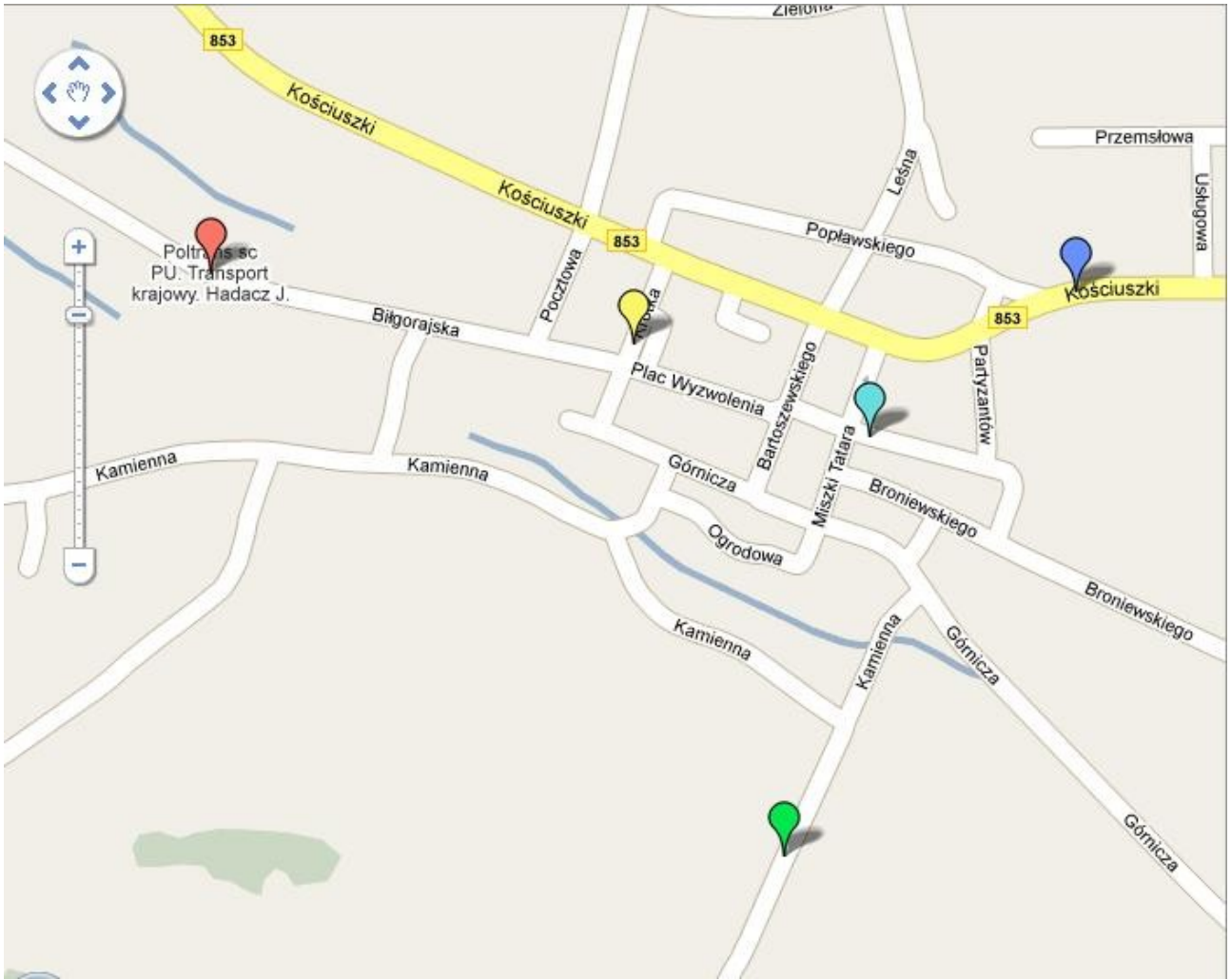
Lp.	Arkusz odpowiedzi
1.	Pomnik wykonany przez Adama Grochowicza poświęcony jest bohaterom powstania styczniowego oraz żołnierzom i cywilom walczącym w obronie ojczyzny w czasie II wojny światowej.
2.	Św. Józef
3.	Obelisk poświęcony „Miszce Tatarowi” wybudowany w miejscu jego śmierci, na skraju kamieniołomów. Dowódca partyzancki zginął w obronie ludności cywilnej miasta 1 czerwca 1943 roku.
4.	Osiemnastowieczne, rzeźbione w piaskowcu figury św. Dominika i św. Scholastyki znajdujące się na słupach przy bramie kościelnej.
5.	Synagoga wybudowana w latach 70-tych XIX wieku.

Załącznik nr 3

Grupa Trzecia! Twoim zadaniem jest wykonać następujące polecenia i porownie odpowiedzieć na poniższe pytania dotyczące Józefowa. Powodzenia!

Lp.	Polecenie	Pytanie	Odpowiedź
1	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem turkusowym .	Następnie odpowiedz na pytanie: czyje wizerunki znajdują się na słupach przy bramie kościelnej?	
2	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem czerwonym .	Następnie odpowiedz na pytanie: komu dedykowany jest pomnik stojący na rynku?	
3	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem niebieskim .	Następnie odpowiedz na pytanie: kto widnieje na herbie Józefowa, który możecie zobaczyć na budynku Urzędu Miasta?	
4	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem zielonym .	Następnie odpowiedz na pytanie: komu dedykowany jest pomnik znajdujący się na skraju kamieniołomów?	
5	Udaj się do miejsca, zaznaczonego na mapie kolorem żółtym .	Następnie odpowiedz na pytanie: co się znajdowało w budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej?	

Lp.	Arkusz odpowiedzi
1.	Osiemnastowieczne, rzeźbione w piaskowcu figury św. Dominika i św. Scholastyki znajdujące się na słupach przy bramie kościelnej.
2.	Pomnik wykonany przez Adama Grochowicza poświęcony jest bohaterom powstania styczniowego oraz żołnierzom i cywilom walczącym w obronie ojczyzny w czasie II wojny światowej.
3.	Św. Józef
4.	Obelisk poświęcony „Miszce Tatarowi” wybudowany w miejscu jego śmierci, na skraju kamieniołomów. Dowódca partyzancki zginął w obronie ludności cywilnej miasta 1 czerwca 1943 roku.
5.	Synagoga wybudowana w latach 70-tych XIX wieku.

Załącznik nr 4

Streszczenie opowiadania Isaaca Bashevisa Singera "Starzec"

Miejsce akcji:

Biłgoraj
Józefów
Warszawa
Rejowiec
Zamość

Postacie:

Reb Mosze Ber
Chaim Sachar

Jest to, podzielone na dwie części, opowiadanie o fascynujących losach Żyda reb Mosze Bera. Poznajemy go, kiedy ma dziewięćdziesiąt lat i żyje w nędzy. Mieszka na ulicy Krochmalnej w Warszawie wraz z sześćdziesięcioletnim synem Chaimem Sachar. W momencie zajęcia przez Niemców Warszawy jego syn musiał zamknąć sklep – jedyne źródło utrzymania. Mężczyźni, aby móc przeżyć, zmuszeni byli do sprzedania mebli, a i tak mogli pozwolić sobie tylko na zmarznięte kartofle i spleśniały groch.

Dowiadujemy się, że reb Mosze przed siedemdziesięcioma laty mieszkał na Węgrzech u swojego teścia, gdzie nie brakowało mu jedzenia i picia. Żyd marzy o powrocie do czasów dostatku, jednak rzeczywistość kreuje się zupełnie inaczej.

Pewnego dnia, kiedy wrócił do domu, po poszukiwaniu w mieście odrobiny stawy, zastał swego syna chorego w łóżku, bez butów i kaftana. Natychmiast udał się z nim do szpitala. Jednak niedługo potem syn zmarł. Teraz reb Mosze Ber został zupełnie sam. Chodził w ubraniu i butach syna, inni zazdrościli mu odziedziczonego majątku, jednak tak naprawdę został z niczym. Dalej włóczył się po ulicach miasta, przesiadywał w domu nauki i jadł co mu się udało zdobyć. Najgorzej było, kiedy przyszła zima, w mieszkaniu było zimno i ciemno od dymu, który unosił się z zepsutego pieca.

W jednym z grudniowych dni reb Mosze Ber poślizgnął się i uderzył mocno w prawą rękę. Podniósł go młody człowiek, który pomógł mu dojść do domu i położył go do łóżka. W mękach mijały kolejne dni reb Mosze Bera, ale nikt nie słyszał jego krzyków. Był wtedy przekonany, że to już kres jego życia. Miał dziwne wyobrażenia i wizje. Kiedy wydawało mu się, że widzi Anioła Śmierci wystraszony spadł z łóżka, co usłyszeli sąsiedzi, którzy weszli do domu i wezwali ambulans.

W tym momencie zaczyna się druga część opowieści. Kiedy reb Mosze Ber wyszedł ze szpitala znowu czuł się dobrze, ale mimo że miał apetyt, nie miał co jeść. Wtedy to przypomniał mu się Józefów, miasteczko niedaleko granicy z Galicją, w którym mieszkał pięćdziesiąt lat, ciesząc się poważaniem wśród chasydów z Turzyska. Reb Mosze Ber postanowił wrócić do tego miejsca. Jednak sprawa nie była łatwa. Znajdowało się ono po austriackiej stronie granicy. Początkowo reb Mosze Ber próbował uzyskać paszport i wizę, jednak zniechęcony oczekiwaniem sprzedał swój kaftan i za pieniądze kupił chleb, torbę na tańce, filakterie oraz księgi i wyruszył w drogę pieszo.

Jak można się domyśleć, nie była to droga łatwa. Szukał wszelkich sposobów, aby przejść

przez granicę. Nie brakowało mu także problemów ze zdrowiem. Kiedy już przeszedł Iwanogród i udało mu się przekroczyć granicę z Galicją, znalazł się w Rejowcu, gdzie zachorował na czerwonkę i przebywał kilkanaście dni w szpitalu. Po odzyskaniu sił wyruszył w dalszą drogę. W Zamościu został aresztowany. Po jakimś czasie Żydzi z miasta, którzy dowiedzieli się o tym, z rabinem gminy Zamość na czele uzyskali jego uwolnienie. Proponowali mu, aby został na zbliżające się święto z nimi, ale ten postanowił wyruszyć w dalszą drogę. Przed Biłgorajem napadnięto na niego i skradziono mu buty, mimo to doszedł do miasta. Jego drodze nieustannie towarzyszyła modlitwa. Silna wiara pozwoliła przetrwać ból, zimno i głód.

Determinacja pozwoliła dotrzeć do wymarzonego celu. W Józefowie znalazł się tuż przed świętem Jom Kipur. Tamtejsi Żydzi doskonale wiedzieli, kto do nich przybył. Reb Mosze Ber dalej cieszył się w mieście dobrą sławą. Mieszkańcy pomogli mu się zadomowić. Wybudowali drewniany dom i ożenili go z czterdziestoletnią panną. Po dziewięciu miesiącach mógł cieszyć się zdrowym synem i dziękować Bogu za łaskę, która go spotkała.

Akcja opowiadania trwa dziesięć lat. Reb Mosze Ber zdradza ile ma teraz lat. „Abraham miał sto lat, gdy mu się urodził syn Izaak – wyrecytował z Tory”. Reb Mosze Ber swemu synowi dał na imię Izaak

Historia nieprawdopodobna. Ukazująca to, jak daleko może dojść człowiek, który bardzo wierzy w swój sukces. Reb Mosze Ber nie wątpił nawet przez chwilę. Modlitwa pomogła mu osiągnąć cel i „powrócić” do czasów szczęśliwego życia i spokoju.

Streszczenie opracowała: Agnieszka Mital